

2026-03-27

Till sb.eukansliet-event@regeringskansliet.se
anna.sellberg.hansen@regeringskansliet.se

Funktionsrätt Sveriges bidrag till lägesrapport 2026

Funktionsrätt Sverige är en samarbetsorganisation för 54 funktionsrättsförbund som representerar cirka 400 000 medlemmar. Vårt arbete grundar sig på mänskliga rättigheter när vi driver medlemmarnas funktionsrätt - rätten att fungera i samhällslivets alla delar på lika villkor. Vårt mål är ett samhälle för alla.

Ökad risk för fattigdom, segregerad utbildning, arbetslöshet och minskade förutsättningar för självbestämmande över bostad

Konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, Funktionsrättskonventionen, har ratificerats av 192 stater, däribland EU. Funktionsrätt Sverige samordnar det svenska civilsamhället (fler än 100 organisationer) kring hur Sverige lever upp till [rekommendationer från FN](#) för genomförande av konventionen samt till det motsvarande arbetet inom EU.

Under 2025 har vi sett ökad [diskriminering](#) även flera fall som rör offentlig sektor. Förslag om [sanktioner i välfärdssystem](#) riskerar att [öka risk för fattigdom](#) när krav för att få stöd från samhället ökar och inte tar hänsyn till funktionsrätt. Vi ser även tecken på ökad risk för [segregerande utbildning](#), [minskat stöd till arbete](#), samt minskade krav på tillgänglighet i bostäder och ökad oro för [tidsbegränsade beslut om bostad](#). Förändringar inom kriminal- och migrationspolitiken riskerar att ytterligare begränsa rättigheter för barn och migranter med funktionsnedsättning

Fler exempel på våra bidrag

- [Uppföljning och lägesbeskrivning av genomförande av FN:s rekommendationer till Sverige](#) 3 december 2025.
- Förslag till åtgärder i kommande handlingsplan med en [reformagenda för funktionsrättspolitik](#) januari 2026.
- Inspel till [EU:s funktionsrättsstrategi](#) och [långtidsbudget](#) 2026.
- Fortsatt medverkan i den första internationella standarden för [Tillgänglig och inkluderande AI](#) samt [europeisk standardisering för tillgänglighet](#) (rör alla områden).

Rekommendation att minska klyftor för funktionsrätt

Besluta om tydliga mätbara politiska mål för att minska ojämlikhet och klyftor för personer som möter funktionshinder inom utbildning, arbete, försörjning, bostäder och hälsa tillsammans med representanter från funktionsrättsorganisationer.

[Uppdrag till Statistiska Centralbyrån om registerdata](#) baserat på stödinsatser, riskerar att förstärka en falsk bild av hinder för inkludering i Sverige, i takt med att färre beviljas individuella stöd. Enligt [Försäkringskassan är stöd som rör funktionshinder betydligt lägre i Sverige jämfört med andra länder i Europa](#).

Förslag för att stärka arbetet för att nå målen

Förbättra styrning och uppföljning genom att systematiskt koppla till funktionsrättsperspektiv och samordna regelbundna uppföljningar av globala mål med EU:s och Sveriges funktionsrättsliga åtaganden.

- Samordna arbetet med statistik som ännu saknas för delar av befolkningen och utveckla indikatorer för Agenda 2030 och mänskliga rättigheter med **uppdelad statistik** inriktad på att uppnå **likhet över landet** inom samtliga områden som omfattas av den europeiska terminen. Mycket saknas ännu.
- Förbättra styrning och uppföljning av offentliga medel, inklusive inköp, upphandling och stöd via strukturfonder, så att de lever upp till EU:s obligatoriska krav på tillgänglighet. Tillgänglighet är en förutsättning för rätt till utbildning, arbete, hälsa och bostad, och gynnar alla.
- Säkerställ att medel för innovation och utveckling, inklusive AI utgår från inkludering och universell utformning som horisontell princip, och omfattar civilsamhället.
- Säkerställ resurser till funktionsrättsorganisationer för att bidra till att hitta lösningar för att öka jämlikhet och funktionsrätt på flera samhällsområden.
- Säkerställ synergier med EU:s funktionsrättsstrategi med tydliga politiska åtaganden i en nationell handlingsplan som omfattar prioriterade rekommendationer från FN i nära samarbete med funktionsrättsorganisationer.